EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.6.2023
COM(2023) 377 final

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE

Eduaruanne esimese samba kohta

1. Sissejuhatus

14. detsembril 2021 kiideti heaks maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasava raamistiku 2021. aasta oktoobri avalduse teise samba GloBE näidiseeskirjad[1], mille Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) avaldas 20. detsembril 2021[2]. OECD on praegu lõpetamas tehnilist tööd haldussuuniste teatavate aspektidega (sealhulgas tingimustele vastava riigisisese minimaalse lisamaksu „safe harbour"-põhimõte, alamaksustatud kasumi reegli üleminekuline „safe harbour"-põhimõte ja GloBE maksuaruandlus) ning kavatseb selle töö lõpule viia 2023. aasta juuliks.

GloBE teise samba näidiseeskirju rakendati ELi õiguses 14. detsembri 2022. aasta direktiiviga hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus („teise samba direktiiv")[3]. Teise samba direktiivi artikli 57 kohaselt peab komisjon esitama nõukogule 30. juuniks 2023 aruande 2021. aasta oktoobri avalduse esimese samba rakendamise kohta. Käesolevas aruandes antakse lühihinnang OECD-s esimese samba üle peetavate läbirääkimiste seisule. Kuna esimese sambaga seotud töö OECD-s praegu veel käib, hinnatakse käesolevas aruandes esimese samba rakendamist selle aruande koostamise ajal.

2. Hinnang esimese samba rakendamisele

Esimene sammas koosneb kahest põhiosast[4]. A-summa annab turujurisdiktsioonidele õiguse maksustada osa maailma suurimate ja kõige kasumlikumate hargmaiste ettevõtjate jääkkasumist[5]. B-summa eesmärk on lihtsustada ja ühtlustada reaalturuväärtuse põhimõtte kohaldamist turundus- ja turustustegevuse suhtes riiklikul tasandil[6].

Maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasav raamistik on kujundanud kokkulepet A-summa põhielementide suhtes, nagu on kajastatud 2021. aasta oktoobri avalduses. Maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise kaasav raamistikuga volitati digitaalmajanduse rakkerühma tehnilist tööd jätkama. 2022. aasta juuli eduaruandes esimese samba A-summa kohta[7] tehti kindlaks järgmised A-summa põhielemendid:

- kohaldamisala eeskirjad, millega kehtestatakse künnised, tagamaks et A-summat kohaldatakse ainult suurte ja väga kasumlike kontsernide suhtes. Nende eeskirjadega jäetakse A-summast välja kaevandamisest ja reguleeritud finantsteenustest saadav tulu ja kasum;
- konkreetne eesmärgiline seos, et teha kindlaks, millistel jurisdiktsioonidel on õigus A-summale, ning üksikasjalikud eeskirjad tuluallikate kohta, millega nähakse ette kontserni tulu tekkimise koha kindlaksmääramine;

[1] https://www.oecd.org/tax/beps/statement-on-a-two-pillar-solution-to-address-the-tax-challenges-arising-from-the-digitalisation-of-the-economy-october-2021.htm

[2] https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/782bac33-en.pdf?expires=1686754557&id=id&accname=oid031827&checksum=CA2158A15A6D3578CA5F47F381F39C5D

[3] Nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2523 hargmaiste ettevõtete kontsernide ja suurte riigisiseste kontsernide ülemaailmse madalaima maksustamistaseme tagamise kohta liidus (ELT L 328, 22.12.2022, lk 1).

[4] Täpsema teabe saamiseks vt esimese samba tegevuskava: https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/beba0634-en.pdf?expires=1686754864&id=id&accname=oid031827&checksum=514DF17DC29D8C2C6CFFDE643BFC3A6D

[5] A-summa puhul on kontserni jääkkasum määratletud kui kasum, mis ületab 10 % kontserni müügitulust.

[6] Reaalturuväärtuse põhimõtet, mis on OECD liikmesriikide kokkulepitud rahvusvaheline standard, tuleks kasutada siirdehindade kindlaksmääramiseks maksustamise eesmärgil.

[7] https://www.oecd.org/tax/beps/progress-report-on-amount-a-of-pillar-one-july-2022.pdf

- maksustamisbaasi käsitlevad eeskirjad, millega nähakse ette kontserni kasumi (või kahjumi) arvutamise etapid, mida kasutatakse A-summa arvutamiseks;
- kasumi jaotamise eeskirjad, mille kohaselt jaotatakse 25 % kontserni kasumi sellest osast, mis ületab 10 % kasumlikkuse künnist, tingimustele vastavatele turujurisdiktsioonidele, ning võetakse arvesse turundamise ja turustamise „safe harbour"-põhimõtet turujurisdiktsioonides, kellel on kontserni jääkkasumi maksustamise õigus;
- eeskirjad, mille eesmärk on kaotada topeltmaksustamine, mis tuleneb A-summa kattumisest olemasoleva kasumijaotussüsteemiga
- ning menetlus maksukindluse tagamiseks seoses A-summat ja kõiki sellega seotud küsimusi käsitlevate uute eeskirjadega.

OECD sekretariaat lisab mitmepoolsesse konventsiooni ja seletuskirja sätted, millega võetakse üle A-summat käsitlevad eeskirjad, mis on digitaalmajanduse rakkerühma liikmete jaoks vastuvõetavaks osutunud. Mitmepoolse konventsiooniga kehtestatakse poolte õiguslikud kohustused seoses A-summa kooskõlastatud ja järjepideva rakendamisega. Seletuskirjas on kommentaarid ja tõlgendusmärkused mitmepoolse konventsiooni sätete kohta.

Digitaalmajanduse rakkerühma tehniline töö ei ole veel lõppenud. Lähinädalatele on kavandatud mitu koosolekut. Mitmepoolse konventsiooni aspektid, mille üle veel peetakse läbirääkimisi, on järgmised: topeltmaksustamise kaotamine, turundamise ja turustamise „safe harbour"-põhimõte, kinnipeetavate maksude käsitlemine, digiteenuste maksu kehtestamisest hoidumine ja kaotamine ning muud asjakohased sarnased meetmed, kodumaiste äriühingute autonoomse maksuvabastuse rakendamine, kaitsvate tulude väljajätmine ning jõustumise tingimus.

OECD sekretariaat kavatseb tehnilise töö lõpule viia 10.–12. juuliks 2023 ning seejärel mitmepoolset konventsiooni ja seletuskirja esitleda. Kuna jurisdiktsioonidel on enne mitmepoolse konventsiooni allkirjastamist siseriiklikel põhjustel rohkem aega vaja, peaks mitmepoolse konventsiooni allkirjastamise tseremoonia toimuma 2023. aasta lõpus.

Samuti kavatseb OECD sekretariaat jõuda juulis esialgsele kokkuleppele B-summa põhielementide suhtes, mille suhtes kohaldatakse valideerimisetappi, mis algatatakse 2023. aasta lõpuks. OECD eesmärk on eelkõige jõuda kokkuleppele B-summa järgmiste elementide suhtes:

- kohaldamisala, võttes arvesse, et aasta lõpuni tuleb teha täiendavaid jõupingutusi, et paremini määratleda välistatud tegevuste loetelu ja teha kindlaks, kas digitaalsete kaupade hinnakujundusmeetod on sobiv;
- hinnastamise raamistiku valideerimisetapi avamine, mis kestab aasta lõpuni ja millega seoses algatatakse uus avalik konsultatsioon;
- rakendusraamistik, mille kohaselt lisatakse B-summa 2024. aasta jaanuaris OECD siirdehindade alastesse suunistesse, ning B-summa läbivaatamine pärast kolme rakendusaastat.

3. <u>Kokkuvõte</u>

Komisjonil on hea meel seni tehtud suure töö ja edusammude üle ning ta palub kõigil osalejatel teha viimased jõupingutused, et mitmepooolse konventsiooni suhtes jõutaks kokkuleppele ja et oleks võimalik esimest sammast rakendada. Komisjon toetab kindlalt OECD sekretariaadi kavatsust mitmepoolse konventsiooni ja selle seletuskirja koostamine lõpule viia ning esitada pakett 2023. aasta juulis, nii et mitmepoolsele konventsioonile saaks alla kirjutada nii kiiresti kui võimalik. See annab võimaluse jõuda rahvusvahelise

maksustamise valdkonnas pöördelise tähtsusega kokkuleppeni ja viia lõpule töö 2021. aasta oktoobri avalduses esitatud kahesambalise lahendusega. Komisjon teeb kõik endast oleneva, et tagada esimese samba õigeaegne ja järjepidev rakendamine ELi tasandil.